Ekospalarnia Kraków: Nowoczesne serce krakowskiego obiegu zamkniętego

23.05.2026

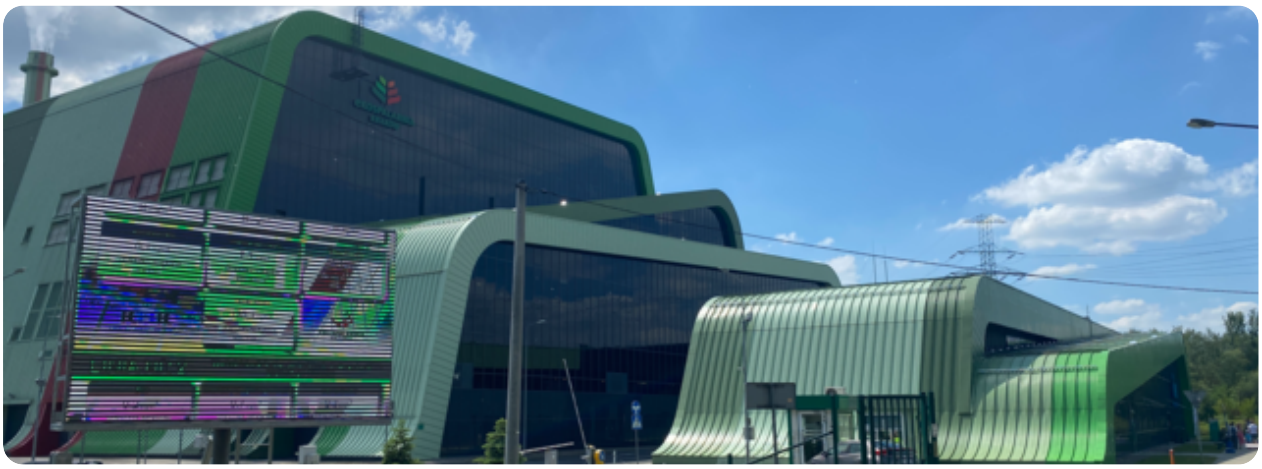

Krakowski Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów, czyli Ekospalarnia, to jeden z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Europie. Choć dla wielu z nas jest to po prostu charakterystyczny budynek w krajobrazie miasta, w rzeczywistości pełni on kluczową rolę w dbaniu o czystość Krakowa i nasze bezpieczeństwo energetyczne.

Odpady, które dają ciepło i prąd

Ekospalarnia to potężna „elektrownia", która jako paliwo wykorzystuje odpady komunalne, których nie da się już poddać recyklingowi.

- **Wydajność:** W ciągu roku zakład przetwarza do **245 tysięcy ton** śmieci.
- **Ciepło dla miasta:** Produkcja ciepła (ok. 1,3 mln GJ) pokrywa około **12% zapotrzebowania** całego krakowskiego systemu ciepłowniczego.
- **Energia elektryczna:** Zakład wytwarza rocznie ok. **70 tys. MWh** prądu.
- **Zielona moc:** Co ważne, aż **56% produkowanej tu energii** jest uznawane za energię odnawialną (OZE), ponieważ pochodzi z frakcji biologicznych zawartych w odpadach.

Inwestycja z solidnym fundamentem Właścicielem i operatorem zakładu jest **Krakowski Holding Komunalny SA**. Budowa Ekospalarni była gigantycznym przedsięwzięciem finansowym i logistycznym, zrealizowanym w ramach „Programu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Krakowie".

- **Koszt całkowity:** 666 mln zł netto.
- **Wsparcie z UE:** Ponad połowa tej kwoty (**372 mln zł**) pochodziła z unijnego Funduszu Spójności.
- **Finansowanie krajowe:** Resztę pokryły środki własne KHK SA oraz preferencyjna pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dekada sukcesów i spojrzenie w przyszłość

Rok **2026** jest dla Ekospalarni wyjątkowy – zakład świętuje **10-lecie swojej eksploatacji**. Dziesięć lat eksploatacji pozwoliło zgromadzić doświadczenia dotyczące skuteczności technologii, funkcjonowania systemów oczyszczania spalin oraz monitorowania oddziaływania instalacji na środowisko.

Zamiast jednak osiadać na laurach, Ekospalarnia stawia na dalszy rozwój. Najważniejszym celem na najbliższe lata jest **modernizacja węzła waloryzacji żużla**.

Co to oznacza w praktyce? Żużel to pozostałość po procesie spalania. Dzięki nowej inwestycji zakład będzie mógł jeszcze skuteczniej odzyskiwać z niego metale żelazne i nieżelazne. To podwójny zysk:

- **Ekologiczny:** Odzyskujemy cenne surowce, które wracają do obiegu.
- **Finansowy:** Modernizacja ta może przynieść oszczędności sięgające nawet **33,5 miliona złotych**.

Ekospalarnia Kraków to modelowy przykład gospodarki obiegu zamkniętego. Dzięki niej odpady, które kiedyś zalegałyby na wysypiskach, dziś ogrzewają krakowskie mieszkania i zasilają nasze urządzenia elektryczne. Planowana modernizacja węzła waloryzacji żużla ma zwiększyć możliwości odzysku metali żelaznych i nieżelaznych z pozostałości po procesie termicznego przekształcania odpadów.